

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2To/2/2016
Identifikačné číslo spisu:	9515100112
Dátum vydania rozhodnutia:	14.03.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Paluda
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:9515100112.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky na verejnom zasadnutí konanom dňa 14. marca 2017 v Bratislave, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Paludu a sudcov JUDr. Františka Moznera a JUDr. Dany Wänkeovej, v trestnej veci proti obžalovaným G. H. a spol., pre prečin podplácania podľa § 333 ods. 1 Tr. zák. formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák., o odvolaní obžalovaných G. H. a V. U. a prokurátora Úradu Špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, sp. zn. PK-2T/17/2015 z 28. októbra 2015 takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. e/, ods. 3 Tr. por. napadnutý rozsudok sa na podklade odvolania prokurátora zrušuje vo výroku o treste.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. por. sa obžalovaní G. H. a V. U.

o d s u d z u j ú

1. Obžalovaný G. H.

Podľa § 56 ods. 1, § 333 ods. 1 Tr. zák., s prihliadnutím na § 57 odsek 1 Tr. zák., na peňažný trest vo výmere 3000,- Eur (slovom: tritisíc eur).

Podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. pre prípad, že by výkon tohto trestu mohol byť úmyselne zmarený, súd ustanovuje náhradný trest odňatia slobody na 3 (tri) mesiace.

2. Obžalovaná V. U.

Podľa § 56 odsek 1 § 333 ods. 1, Tr. zák., s prihliadnutím na § 57 ods. 1 Tr. zák., na peňažný trest vo výmere 1.600,-Eur (slovom: tisícšesťsto eur).

Podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. pre prípad, že by výkon tohto trestu mohol byť úmyselne zmarený, súd ustanovuje náhradný trest odňatia slobody na 2 (dva) mesiace.

Odvolania obžalovaných G. H. a V. U. sa podľa § 319 Tr. por. zamietajú.

Odôvodnenie

Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku (ďalej aj ŠTS), sp. zn. PK-2T/17/2015 z 28. októbra 2015 boli obžalovaní G. H. a V. U. uznaní za vinných z prečinu podplácania formou spolupáchateľstva podľa § 20 k § 333 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. na tom skutkovom základe, že

po vzájomnej dohode a za vzájomnej súčinnosti najprv obžalovaný G. H. dňa 6. júna 2013 okolo 10:52 h počas telefonického rozhovoru nabádal zamestnanca Štátneho fondu rozvoja bývania v Bratislave Ing. V. Y. zastavajúceho pozíciu vedúceho oddelenia evidencie a prvej kontroly žiadostí, aby prišiel do predajne v Auparku, kde pracuje jeho dcéra V. U., ktorá mu chce ukázať oblečenie pre neho a jeho syna, následne dňa 8. júna 2013 v presne nezistenom čase a dňa 12. júna 2013 okolo 17:30 h v Bratislave, v predajni oblečenia H., prevádzkovateľa obchodnej spoločnosti F. s. r. o. B., nachádzajúcej sa v budove obchodného centra Aupark Shopping Center na Einsteinovej ulici 18, obžalovaná V. U. v pozícii manažérky uvedenej obchodnej spoločnosti bezplatne dala Ing. V. Y. pánsku konfekciu, a to: dňa 8. júna 2013 nohavice, sveter, košeľu a bundu v nezistenej hodnote, následne dňa 12. júna 2013 pánske sako, pánsku košeľu a plavky, všetko značiek Hackett London v hodnote najmenej 487,30 EUR, za to, že obom obžalovaným poskytuje informácie o vybavovaných žiadostiach o poskytnutie podpory z prostriedkov Štátneho fondu rozvoja bývania a o ich nedostatkoch, sledujúc pritom, aby najmä boli schválené žiadosti a poskytnutá finančná podpora z prostriedkov fondu žiadateľom X. K., I. Z. X., X. I. E., Obci O. D. a Obci O. T..

Za to im boli uložené nasledujúce tresty:

Obžalovanému G. H. podľa § 56 ods. 1, § 333 ods. 1 Tr. zák., s prihliadnutím na § 57 ods. 1, § 36 písm. j), § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák., peňažný trest vo výmere 1000,- Eur (slovom: jedentisíc eur) a pre prípad, že by výkon tohto trestu mohol byť úmyselne zmarený mu súd podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. ustanovil náhradný trest odňatia slobody na 1 (jeden) mesiac a 10 (desať) dní.

Obžalovanej V. U. podľa § 56 ods. 1, § 333 ods. 1 Tr. zák., s prihliadnutím na § 57 ods. 1, § 36 písm. j), § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. peňažný trest vo výmere 800,- Eur (slovom: osemsto eur) a pre prípad, že by výkon tohto trestu mohol byť úmyselne zmarený jej súd podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. ustanovil náhradný trest odňatia slobody na 1 (jeden) mesiac.

Rozsudok odôvodnil Špecializovaný trestný súd tým, že obstarávanie vecí všeobecného záujmu je činnosť, ktorá súvisí s plnením úloh týkajúcich sa vecí všeobecného záujmu, teda nielen rozhodovanie orgánov štátnej moci a správy, ale aj činnosť v oblasti uspokojovania materiálnych, sociálnych, zdravotných, kultúrnych a iných potrieb občanov a právnických osôb. Súd v rozsahu posudzovaného skutku videl "vec všeobecného záujmu", vo financovaní priorít štátnej bytovej politiky schválených vládou Slovenskej republiky pri rozširovaní a zveľaďovaní bytového fondu (§ 1 ods. 1 zákona č. 607/2003 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania účinného /ďalej aj ŠFRB/ do 31. decembra 2013) prostredníctvom ŠFRB ako právnickej osoby. Podľa § 8 ods. 1 písm. a), písm. b) tohto zákona možno poskytnúť zo zdrojov fondu dva druhy podpory, a to úver a nenávratný príspevok. Činnosť, ktorú v danom prípade vykonával zamestnanec ŠFRB Ing. V. Y. podľa zákona č. 607/2003 Z. z., teda súvisela s plnením úloh týkajúcich sa vecí všeobecného záujmu. Išlo o plnenie úloh, na ktorých riadnom a nestrannom plnení má záujem celá spoločnosť.

Predpokladom pre vyvodenie trestnej zodpovednosti pre prečin podplácania je konanie spočívajúce v poskytnutí úplatku zamestnancovi v súvislosti s činnosťou, ktorú vykonáva a ktorá súčasne patrí do obstarávania vecí všeobecného záujmu.

Svedok Ing. V. Y. ako zamestnanec ŠFRB mal prístup k informáciám o posudzovaných žiadostiach o úver alebo príspevok. Dôkazmi, najmä odpočúvaním telefonických hovorov bolo preukázané, že svedok tieto informácie o stave vybavovania žiadostí o podporu od rôznych žiadateľov poskytoval obžalovaným

napriek tomu, že vtedy platný zákon i ďalšie všeobecné právne predpisy (ako napr. Zákonník práce a zákona o výkone práce vo verejnom záujme) taký postup zakazovali.

Z uvedeného prvostupňový súd napokon vyvodil, že obžalovaní tím, že žiadali od Ing. Y. informácie o podaných žiadostiach, za čo mu poskytli úplatok vo forme vecného plnenia, podieľali sa na porušovaní zákona č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme a súčasne vytvárali nerovné podmienky pre dosiahnutie podpory pre ostatných žiadateľov, u ktorých absentovali osobné väzby na zamestnancov ŠFRB. Obžalovaní neoprávnene získavali informácie so zámerom vylúčiť riziko spojené s vrátením žiadostí z dôvodu nesplnenia zákonných podmienok a s vedomím, že prípadné vrátenie žiadostí pre chyby by malo za následok vyradenie žiadosti z poradia s hrozbou, že opakovane podaná žiadosť by buď nenachádzala krytie prostriedkami zo zdrojov fondu, alebo by sa takéto krytie časovo oddialilo. Obžalovaní pritom využili svoju odbornú znalosť v spojitosti so znalosťou prostredia a metodiky práce tejto finančnej inštitúcie, čím nimi páchaná trestná činnosť nadobudla sofistikovaný charakter. Vezmúc do úvahy osobnostnú výbavu a vzdelanostnú úroveň obžalovaných súd dospel k záveru, že obžalovaní konali v priamom vopred uváženom úmysle, vyjadrenom v § 15 písm. a) Tr. zák. a pritom vedení pohnútkou dosiahnuť výhodu sledovali zámer, aby adresát úplatku Ing. V. Y. konal v rozpore s povinnosťami, ktoré mu ukladá zákon č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme i interné právne akty zamestnávajúcej inštitúcie prijaté na základe zákona. Obžalovaní chceli spôsobom uvedeným v Trestnom zákone porušiť záujem chránený týmto zákonom, t. j. záujem na čistote verejného života a obstarávaní vecí všeobecného záujmu spôsobom riadnym, nestranným a v súlade s právnymi predpismi.

Súd vyvrátil i obhajobu obžalovaných o tom, že veci poskytnuté Ing. V. Y. uvedené v skutku obžaloby mu boli poskytnuté v režime kúpy na skúšku, a neboli mu dané bez zaplata.

K tomu ŠTS uviedol, že § 610 ods. 1 OZ, ktoré použila obhajoba pri preukazovaní tzv. kúpy na skúšku, predpokladá písomnú formu dohodnutého (dvojstranného) zmluvného vzťahu. V danom prípade je predstretý jednostranný písomný akt zo strany predávajúceho vo forme zápisu do evidencie vecí poskytnutých v rámci kúpy na skúšku. Z pohľadu týchto skutočností súd obhajobu obžalovanej vyhodnotil ako účelovú, nemajúcu oporu v zistenom skutkovom stave a v citovanej právnej norme. Súd poňal túto obhajobu ako nepodloženú snahu o zbavenie sa trestnej zodpovednosti za spáchaný trestný čin. Na tejto úvahe súdu nič nezmenilo ani tvrdenie svedkyne D., ktorá mala do zošita na predajni zaznačiť údaje o tomto tovare ako o tovare kúpenom na skúšku. Súd neprehliadol, že záznam je vykonaný v zošite mimo časového poradia, a že svedkyňa D. je vo vzťahu pracovnej podriadenosti k obžalovanej s existenčnou závislosťou na príjme zo svojho pracovného pomeru.

ŠTS dospel k záveru, že obžalovaní konali formou spolupáchateľstva, čo mal preukázané zo zvukových záznamov telefonických hovorov, v ktorých svoje kroky navzájom konzultovali, výslovne sa dohadovali na skutočnostiach, ktoré sa stali rozhodujúce pre uznanie viny.

Napokon prvostupňový súd ozrejmil i postup, akým dospel k záveru o právnej kvalifikácii konania obžalovaných G. H. a V. U. a toto podradil pod § 20 a § 333 ods. 1 Tr. zák. ako prečin podplácania formou spolupáchateľstva a odôvodnil i uložený peňažný trest obom obžalovaným so zreteľom na ich osobné pomery, majetkové pomery, správy o povesti a predchádzajúcu bezúhonnosť. Uviedol, že ukladal peňažný trest obžalovaným podľa § 56 ods. 1 Tr. zák., pretože obžalovaní sa spoločným konaním dopustili úmyselného trestného činu, ktorým sa snažili získať majetkový prospech preukázateľne pre osoby označené v rozsudku ako žiadatelia o podporu z prostriedkov Štátneho fondu rozvoja bývania. Výslovil názor, že uložený trest zabezpečí ochranu spoločnosti a súčasne iných odradí od páchania podobných trestných činov.

Proti tomuto rozsudku podali odvolanie v zákonnej lehote prokurátor, čo do trestu, ktorý považoval za neprimerane mierny dožadujúc sa uloženia podmieneného trestu odňatia slobody obom obžalovaným a obaja obžalovaní, ktorí považovali rozsudok v súlade s ich obhajobou za nepodložený skutkovými zisteniami, poukazujúc na celý rad dôvodov, počnúc porušením zásady totožnosti skutku v uznesení o

vznesení obvinenia, obžalobe a odsudzujúcom rozsudku, cez výčitky o nepreukázaní protiprávneho konania obžalovanému G. H., keď mal nabádať Ing. V. Y., aby prišiel do predajne v Auparku, nepreukázaní príčinnej súvislosti medzi konaním tohto obžalovaného a získavanými informáciami, o nepreukázaní, že získavanie informácií bolo protiprávne, že poskytnuté oblečenie Ing. V. Y. bolo úplatkom, nebola preukázaná protiprávnosť konania oboch obžalovaných pri kúpe na skúšku, že celý proces poskytnutia úveru Štátnym fondom rozvoja bývania nie je obstarávaním vecí všeobecného záujmu, že Ing. V. Y. sa nestal vlastníkom vecí, ktoré kupoval na skúšku, pričom do vznesenia obvinenia obžalovaným - 12. októbra 2013 - neuplynulo od skutku - 12. júna 2013, ani 6 mesiacov, po ktorých si mohla spoločnosť F. s. r. o. uplatniť nárok na zaplatenie tovaru. Ďalej namietali, že záznam telekomunikačnej prevádzky nepreukazuje žiadne protiprávne konanie obžalovaných, ktoré by spoločne alebo samostatne mohli naplniť niektorý zo znakov skutkovej podstaty prečinu podplácania formou spolupáchateľstva podľa § 20 k § 333 ods. 1 Tr. zák. a založiť tak trestnoprávnu zodpovednosť obžalovaných.

Dôkaz získaný výsluchom Ing. V. Y. je navyše zmätočný, jeho vyjadrenia sú nekoherentné, výpoveď v podstatných otázkach niekoľkokrát zmenil, pričom nakoniec vychádzajúc z vlastného omylu o stave vecí uzatvoril dohodu o vine a treste, stal sa z neho spolupracujúci svedok obžaloby, ktorý však v konaní pred súdom odmietol vypovedať.

Výsluch svedkyne W. D. a obžalovanej v 2. rade navyše potvrdil realizáciu kúpy na skúšku a skutkový a právny omyl Ing. V. Y. o stave vecí.

Dôkaz získaný výsluchom svedka V. Y. nepriniesol vo veci žiaden dôkaz preukazujúci vinu obžalovaných.

Dôkaz získaný výsluchom obžalovaného v 1. rade a obžalovanej v 2. rade navyše vylúčil akúkoľvek formu spolupáchateľstva s tým, že interpretácia záznamu telekomunikačnej prevádzky orgánmi činnými v trestnom konaní, bola len ich túžbou, resp. dohadmi, domnienkami, nie však relevantným dôkazom o vine ev. objektívnym hodnotením dôkazu získaného z tohto dôkazného prostriedku.

V neposlednom rade obžaloba sa opierala o skutočnosť, že poskytovanie informácií z elektronickej evidencie fondu by malo byť chránené služobným tajomstvom, pričom akékoľvek poskytovanie informácií z takejto evidencie bez ohľadu na to či žiadateľ je alebo nie je splnomocnený, je porušením služobného tajomstva. Vo veci však došlo k zmene zákona, keď právna úprava vymedzená zákonom č. 607/2003 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania v znení neskorších predpisov bola zrušená a nahradená zákonom č. 150/2013 Z. z. o štátnom fonde rozvoja bývania účinným od 1. januára 2014 (zrušujúce ustanovenie je obsiahnuté v § 24 citovaného zákona). Uvedená právna úprava dekriminalizovala poskytovanie informácií obsiahnutých v evidenciách ŠFRB a teda takéto poskytovanie nie je protiprávne. Zmena zákona je pritom jednou z okolností, s ktorými existujúca právna úprava spája zánik trestnosti podľa § 84 Tr. zák. Teda pokiaľ aj niekedy v minulosti bolo poskytnutie informácie neoprávnené (čo obžalovaní odmietali), po zmene zákona o žiadnej neoprávnenosti nie je možné hovoriť.

Napokon obžalovaní uviedli, že neexistuje jediný dôkaz o vine obžalovaných, že ide len o subjektívne názory prokurátora a o spojenie nesúvisiacich vecí. Chýbajú formálne znaky skutkovej podstaty trestného činu, abscentuje objekt, objektívna stránka aj subjektívna stránka, chýba znak protiprávnosti.

Označiac odvolanie prokurátora za blanketové a podané oneskorene, navrhli toto zamietnuť, rovnako ako prokurátor navrhol zamietnuť odvolania obžalovaných.

Odvolanie obžalovaných napokon vyústilo v návrh, aby odvolací súd po oboznámení sa s predmetnou trestnou vecou podľa § 321 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/, písm. d/ a písm. e/ Tr. por. odvolaním napadnutý rozsudok Špecializovaného trestného súdu v Pezinku zo dňa 28. októbra 2015, č. k.: PK-2T/17/2015-1104 (9515100112) zrušil v celom rozsahu a aby po doplnení dokazovania rozhodol rozsudkom vo veci sám, a to tak, že podľa § 322 ods. 3 a podľa § 285 písm. a/, písm. b/ alebo c/ Tr. por. oslobodí spod obžaloby oboch obžalovaných pre skutok v nej uvedený. Pre prípad, že by odvolací

súd v predmetnej trestnej veci dospel k názoru, že nie sú splnené predpoklady na postup podľa § 322 ods. 3 Tr. por. alebo že by doplnenie konania odvolacím súdom bolo spojené s neprimeranými ťažkosťami alebo by mohlo viesť k iným skutkovým záverom, obžalovaný v 1. rade a obžalovaná v 2. rade navrhujú, aby odvolací súd podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vrátil vec súdu prvého stupňa aby ju v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Najvyšší súd na základe podaných odvolaní podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. V rámci postupu podľa § 317 ods. 1 Tr. por. na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané prihliadol odvolací súd len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Preskúmaním Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že odvolanie prokurátora je dôvodné, avšak odvolania obžalovaných dôvodné nie sú. Odvolaniu prokurátora preto vyhovel a na jeho podklade uložil prísnejšie peňažné tresty obom obžalovaným a tiež náhradné tresty a odvolania obžalovaných zamietol ako nedôvodné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade podaných odvolaní podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolatelia podali odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a zistil, že Špecializovaný trestný súd na hlavnom pojednávaní vykonal v predmetnej veci všetky potrebné a dostupné dôkazy, tieto potom následne náležite v intenciách zákonného ustanovenia § 2 ods. 12 Tr. por. vyhodnotil a dospel tak k správne mu záveru, že výsledkami vykonaného dokazovania bolo jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností preukázané a dokázané, že predmetný skutok, ktorý bol obžalovaným G. H. a V. U. kladený za vinu sa stal a naplnil zákonné znaky prečinu podplácania formou spolupáchateľstva podľa § 20, § 333 odsek 1 Tr. zák. a preto obžalovaných v konečnom dôsledku uznal zo spáchania tohto prečinu vinnými. V rámci zisťovania a ustálenia skutkového stavu, krajský súd ako súd prvého stupňa vykonal na hlavnom pojednávaní všetky potrebné a dostupné dôkazy, tieto následne jednotlivo aj vzájomne vyhodnotil a dospel tak ku správne mu a úplným skutkovým záverom, ktoré aj podľa názoru odvolacieho súdu plne zodpovedajú výsledkom vykonaného dokazovania. V odôvodnení napadnutého rozsudku potom súd vysvetlil, ktoré skutočnosti vzal za dokázané a o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými právnymi úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov. Z odôvodnenia rozsudku je tiež zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou obžalovaných a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny.

Najvyšší súd Slovenskej republiky si preto v celom rozsahu osvojil skutkové závery prvostupňového súdu a v podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku. Aj podľa názoru odvolacieho súdu predmetný skutok sa stal tak, ako to správne zistil a ustálil na základe vykonaného dokazovania prvostupňový súd. Odvolacie námietky obžalovaných prezentované v tom zmysle, že napadnutý rozsudok trpí nesprávnosťou a neúplnosťou skutkových zistení, že obžalovaným nebol preukázaný žalovaný skutok, že tento nie je trestným činom z dôvodov nepreukázania príčinnej súvislosti medzi konaním obžalovaného v prvom rade a a následkom, že obžalovaní nezisťovali informácie, ktoré bolo zakázané zverejňovať, že nešlo v tejto veci o obstarávanie vecí všeobecného záujmu, resp. že svedok Ing. V. Y. si nesprávne vysvetlil „poskytnutie“ šatstva, ktoré malo byť dané, či predané na skúšku a nie dané ako úplatok, pretože nebol na to dôvod, odvolací súd nepovažoval za dôvodné, pretože takáto obhajoba bola vykonaným dokazovaním jednoznačne vyvrátená. Odvolací súd nemal pochybnosti o tom, že skutok, tak ako je uvedený vo výrokovej časti napadnutého rozsudku, obžalovaní G. H. a V. U. spáchali. Z výsledkov vykonaného dokazovania nepochybne vyplýva záver, že informácie, ktoré obžalovaní získavali od Ing. V. Y. v inkriminovanom čase boli informáciami verejne neprístupnými, ktoré v čase páchania skutku tvorili dokonca predmet služobného tajomstva a aj keď neskôr (po zmene zákona o ŠFRB) predmet služobného tajomstva už netvorili, nestali sa verejne prístupnými a naďalej boli považované za interné informácie ŠFRB slúžiace výhradne na posúdenie opodstatnenosti podanej žiadosti o úver, či príspevok. Vedomosť obžalovaných o tejto situácii nevyplývala len zo samotného

znenia vtedy platného zákona o ŠFRB (zák. č. 607/2003 Z. z.), z ktorého ustanovenia § 14 ods. 1, ods. 2 vyplynulo, že fond vytvára a vedie informačný systém, ktorý obsahuje najmä informácie o žiadostiach, žiadateľoch a o podporách poskytnutých podľa tohto zákona. Informácie podľa prechádzajúcej vety je fond oprávnený zbierať a uchovávať počas plnenia zmluvného záväzku. Používanie údajov z informačného systému fondu je výhradným právom fondu a je chránené služobným tajomstvom. Údaje, ktoré nepodliehajú ochrane osobných údajov pri prevádzke informačného systému podľa osobitného predpisu, môže fond poskytnúť ministerstvu prihládajú najmä na to, že obžalovaný G. H. bol dlhoročným vedúcim zamestnancom ŠFRB, ale aj z výpovedí svedkov Ing. V. Y., Ing. X. B. a Ing. E. B., ktoré v súčasnosti v ŠFRB aktívne pracujú.

Napokon, že išlo o informácie podliehajúce ochrane a nešlo o verejne dostupné informácie svedčí i proces prijímania, registrácie, evidencie a vybavovania jednotlivých žiadostí na ŠFRB, ako aj zmysel poskytovania úverov a príspevkov z tohto fondu, ktorý nebol automatický, ale bol viazaný predovšetkým na splnenie podmienok kladených zákonom pre poskytnutie úveru, či príspevku jednotlivým žiadateľom, ako aj na dostatok prostriedkov vo фонде. Nie každý žiadateľ teda mohol dostať úver, či príspevok, a to nielen z dôvodu, že fond nemusel mať pre každého žiadateľa dostatok finančných prostriedkov, ale, že nie každý žiadateľ spĺňal podmienky uvedené v zákone.

Konanie obžalovaných G. H. a jeho dcéry obžalovanej V. U. vzhľadom na postavenie obžalovaného v prvom rade, ktoré zastával do roku 2009 v Štátnom фонде rozvoja bývania, jeho vedomosti z tohto postavenia vyplývajúce a teda na spôsob vykonania činu a jeho následky, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia tohto obžalovaného nie je jeho závažnosť nepatrná. V o niečo menšej miere, nie však v o toľko menšej, aby to malo za následok zánik trestnej zodpovednosti, je závažnosť činu daná i u obžalovanej v druhom rade, ktorá ťažila z bývalého postavenia otca a jeho kontaktov vo фонде.

Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil dôvod na zmenu právneho záveru súdu prvého stupňa, že proces poskytovania úverov a príspevkov zo ŠFRB je obstarávaním vecí všeobecného záujmu, pretože ide o činnosť, ktorá súvisí s plnením úloh týkajúcich sa vecí všeobecného záujmu v oblasti uspokojovania materiálnych, sociálnych, zdravotných, kultúrnych a iných potrieb občanov a právnických osôb.

Ako už bolo uvedené s obhajobou obžalovaných, že nešlo o verejne neprístupné informácie a obstarávanie vecí všeobecného záujmu, by bolo možné súhlasiť iba za predpokladu, ak by každý žiadateľ mal automaticky po podaní žiadosti nárok na úver, či príspevok a nedostatky podaných žiadostí by zo zákona bol povinný fond v súčinnosti so žiadateľom napraviť bez vyradenia žiadosti z poradia a ak by bol neobmedzený dostatok zdrojov pre všetkých žiadateľov. V skutočnosti tomu tak nebolo a to viedlo už pri vzniku fondu zo zákona, nielen k obmedzeniu prístupu k prostriedkom fondu splnením podmienok v zákone uvedených pre žiadateľov a obmedzením výšky prostriedkov, ale tým pádom aj k obmedzeniu prístupu k informáciám, súvisiacich so zisťovaním, ako je s konkrétnou žiadosťou po jej predložení fondu vo фонде nakladané.

Túto skutočnosť obžalovaní počas celého konania popierali poukazujúc na web stránku ŠFRB, na nej zverejnené telefónne čísla kontaktných osôb (aj posudzovateľov žiadostí) a ich mailové adresy.

Zostavovateľ konkrétnej internetovej stránky ŠFRB, však zrejme neskúmal podrobne možnosť žiadateľov na prístup k informáciám fondu, v súlade so zákonom, ale vychádzal zrejme z iných interných požiadaviek, čo však nič nemení na skutočnosti, že informácie o posudzovaní žiadostí nepatrili a doposiaľ nepatria k verejne prístupným informáciám. Odporovalo by to totiž samotnej povahe ŠFRB, ako inštitúcie pre podporu pri rozširovaní a zveľaďovaní bytového fondu a nie inštitúcie vytvárajúcej základné a podstatné predpoklady pre financovanie výstavby bytového fondu.

Odvolačný súd k odvolacím námietkam obžalovaných ďalej uvádza:

1/ V súlade s ustálenou súdnou praxou totožnosť skutku je zachovaná ak je aspoň sčasti zachovaná

totožnosť konania alebo totožnosť následku. Totožnosti skutku sa nedotknú nielen zmeny v mieste, čase spáchania činu, spôsobu zavinenia, ale ani zmeny v následku.

Z tohto pohľadu rozdiely vytýkané obžalovanými porovnávaním skutku uvedeného v uznesení o vznesení obvinenia a skutku v obžalobe, resp. odsudzujúcom rozsudku nie sú narušením totožnosti toho istého skutku, išlo len o jeho spresnenie precizovaním času miesta a spôsobu konania. Týka sa to aj spôsobu, a popisu akým došlo k odovzdaniu úplatku Ing. V. Y..

2/ Pokiaľ obhajoba tvrdila, že prvostupňový súd nepreukázal obžalovanému v 1. rade vinu a ani nekonštatoval, že obžalovaný by svojim konaním poskytol, ponúkol, resp. prisľúbil akýkoľvek úplatok, zrejme nepostrehla v úvode skutku slovné spojenia po vzájomnej dohode a za vzájomnej súčinnosti oboch obžalovaných, pričom z ustálenej súdnej praxe je taktiež zrejmé, že spolupáchatelia nemusia vždy rovnako a rovnakým konaním naplniť všetky znaky toho istého trestného činu, ale môže ísť práve o konanie po vzájomnej dohode a rozdelení úloh, že jeden s páchatel'ov bude viac aktívny napríklad pri zisťovaní informácií, ktoré umožnia akceptovanie konkrétnych podaných žiadostí a druhý pri odovzdávaní úplatku za poskytnutie takých informácií. Deľba úloh v tomto prípade nesvedčí tomu, že obžalovaný v prvom rade by mal byť zodpovedný len za nedovolené konanie pri zisťovaní informácií a obžalovaná v druhom rade len za odovzdanie oblečenia, pretože dôkazmi bolo preukázané konanie v zhode a súčinnosti.

3/ Z výkladu uvedeného pod bodom 2/ logicky vyplýva i to, na základe čoho vyvodil ŠTS trestnú zodpovednosť obžalovaného G. H. za podplácanie a v čom považoval za preukázanú príčinnú súvislosť medzi jeho nabádaním Ing. V. Y., aby si prišiel do predajne F. pre oblečenie a získavanými informáciami.

4/ K označeniu protiprávnosti získavaných informácií sa už odvolací súd dostatočne vyjadril v úvode tohto odôvodnenia. K tomu dodáva, že ak by informácie a postupe pri posudzovaní žiadostí boli verejne prístupné a nedostatky v posudzovaných žiadostiach na základe nich pre každého odstrániteľné, mal by každý žiadateľ nárok na úver, či príspevok, čo je v rozpore so skutočnosťou, a navyše ak by tomu tak naozaj bolo, nebol dôvod „oceniť prístup“ Ing. V. Y., ktorý poskytoval podľa obžalovaných verejne prístupné informácie oblečením v hodnote takmer 3.000,- Eur. Odvolací súd pritom nekomentuje tvrdenie obžalovaného v prvom rade, predneseného na hlavnom pojednávaní, že náklady na telefonovanie, cestovanie, stratu času a iné spojené s vybavovaním žiadostí osôb o úver, či príspevok zo ŠFRB, neboli pre neho ako pre dôchodcu významné a robil tieto „veci“ nezištne - bezodplatne.

Napokon sa žiada dodať, že pri takomto výklade úlohy ŠFRB pri financovaní bytovej výstavby by nebolo potrebné zachovávať selektívny postup pri výbere uchádzača o úver, či príspevok, posudzovať žiadosti o úver, či príspevok, ale postačovalo by, aby príslušní zamestnanci fondu sústredili svoje úsilie na pomoc pri odstraňovaní chýb v žiadostiach. Tomu tak isto nebolo, a to nielen v čase páchania skutku, ale i podnes, pretože ŠFRB popri iných finančných ústavoch a najmä bankách plní len podpornú úlohu pri zabezpečovaní bytovej výstavby. Z toho dôvodu i výber uchádzačov o úver, či príspevok z tohto fondu je ďaleko prísnejší, ako napr. pri poskytovaní úveru v bankách.

O postupe pri poskytovaní informácií žiadateľom vypovedali i svedkyne Ing. X. B. a Ing. E. B.. Tie uviedli, že informácie boli podávané prostredníctvom web stránky ŠFRB a išlo o všeobecné informácie nemajúce vzťah ku konkrétnej žiadosti. Posudzovateľ ŠFRB mohol poskytnúť žiadateľovi informácie len o tom, kedy bude žiadosť posúdená a či je finančne krytá. Ostatné informácie boli predmetom služobného tajomstva.

Pokiaľ odvolatelia namietali, že odvolanie prokurátora nebolo riadne odôvodnené a preto išlo o bianko odvolanie, ktoré bolo až neskôr, po uplynutí zákonnej lehoty na jeho podanie odôvodnené, proti čomu smeruje a čoho sa domáha, a preto ho navrhovali ako oneskorene podané zamietnuť, tak odvolací súd zistil, že prokurátor už v prvom písomnom odôvodnení podaného odvolania v zákonnej lehote (viď č. I. 1101) ale i v ďalšom podaní urobenom v zákonnej lehote 15 dní od doručenia napadnutého rozsudku (č.

l. 1099, 1124), napádal rozsudok vo výroku o treste uloženom oboj obžalovaným a považoval ho za nízky, čo napokon špecifikoval tým, že sa domáhal uloženia podmieneného trestu odňatia slobody. Odvolací súd nemohol teda odvolanie prokurátora považovať za oneskorene podané, pretože presne určovalo, proti ktorému výroku napadnutého rozhodnutia smeruje a čoho sa domáha.

Rovnako ak dovolatelia tvrdili, že v súlade s ustálenou súdnou praxou dôkaz výsluchom svedka Ing. V. Y., resp. prečítaním jeho predchádzajúcej výpovede, nie je dostatočným, pretože je ojedinelý a ďalšími dôkazmi nepodporovaný, a ako taký - ojedinelý - nemôže byť podkladom pre uznanie viny, tak odvolací súd je opačného názoru na základe toho, že nielen výpoveď svedka Ing. V. Y., ale aj jeho syna V., vydanie len niektorých vecí - oblečenia, ktoré malo byť podľa obžalovaných kúpené na skúšku, ale aj nesúrodá výpoveď svedkyne W. D. - predavačky, ktorá nevedela vysvetliť viaceré nelogické postupy pri rozhodovaní, informovaní a opätovnom zistení kúpy na skúšku až pri inventúre na konci roka 2013, hoci v júni 2013 mala byť osobne pri tejto kúpe, jej schválení a zapísaní do osobitného zošita, ako aj jej nepostihnutie za údajné pochybenie a napokon i to, že nešlo o prvú skupinu vecí (oblečenia), ktorá sa takýmto spôsobom dostala do držby Ing. V. Y., resp. jeho rodinných príslušníkov, svedčia o pravdivosti výpovede Ing. V. Y. a vyvracajú obhajobu obžalovaných.

Odvolací súd opierajúc sa o tieto závery, nepochybuje o vine obžalovaných za skutok uvedený v napadnutom rozsudku a taktiež právne posúdenie skutku ako prečinu podplácania podľa § 333 ods. 1 Tr. zák. formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák., považuje za zákonný a pokiaľ ide o dôvody použitia tejto právnej kvalifikácie v podrobnostiach sa odvoláva na napadnutý rozsudok.

Odvolací súd sa na rozdiel od výroku o vine, nestotožnil s výrokom o treste uvedenom v napadnutom rozsudku.

Nepovažoval síce narušenie oboj obžalovaných týmto jediným prerokúvaným skutkom, pri absencii ďalšieho významného konania v rozpore so zákonom (ak odvolací súd hodnotil dva priestupky obžalovanej U., ako činy menej závažné, ba takmer zanedbateľné, v porovnaní s prerokúvaným trestným činom), za tak závažné, aby na nich bolo potrebné pôsobiť, tak ako to požadoval prokurátor v odvolaní, čo i len podmieneným trestom odňatia slobody, ale z hľadiska individuálnej prevencie a popierania, ba až nepochopenia podstaty spáchaného činu, z hľadiska jeho závažnosti pre ostatných občanov, jeho neoľutovania a vnímania seba samých ako obetí, ktoré bezodplatne a nezištne pomáhali iným, musel sprísniť uložené peňažné tresty, ktoré sa práve z uvedených hľadísk javili odvolaciemu súdu, ako veľmi mierne, ba až symbolické, a pritom výrazne v prospech obžalovaných zohľadňujúce ich majetkové pomery a takisto snahu prvostupňového súdu o nepostihnutie príslušníkov rodín obžalovaných.

Tieto úvahy viedli odvolací súd k sprísneniu uložených peňažných trestov na trojnásobok (z 1.000,- na 3.000,- Eur) u obžalovaného G. H., bez ktorého aktivity by zrejme k spáchaniu skutku nedošlo a na dvojnásobok (z 800,- na 1.600,- Eur) u obžalovanej V. U..

Odvolací súd mal na zreteli aj význam generálnej prevencie, pretože pôvodne mierne tresty by len veľmi ťažko mohli odstrašiť potenciálnych páchatel'ov od trestných činov korupcie, ktoré sú (tak ako to vyjadruje najmä postoj obžalovaných k nim spáchanej trestnej činnosti) veľmi rozšírený, zato však ojedinele odhalený, vypátraný a postihovaný jav.

Tieto dôvody viedli odvolací súd k zamietnutiu odvolaní obžalovaných a k sprísneniu trestov obžalovaných G. H. a V. U. na podklade odvolania prokurátora.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.